

Nässjö kommun

Granskning av det kommunala
aktivitetsansvaret

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Inledning	3
1.1. Bakgrund.....	3
1.2. Syfte och revisionsfrågor	3
1.3. Genomförande och avgränsning	3
1.4. Revisionskriterier.....	4
2. Granskningsresultat	6
2.1. Styrning, organisation och ansvarsfördelning	6
2.2. Åtgärder	12
2.3. Uppföljning och utvärdering.....	13
3. Sammanfattande bedömning	16
Källförteckning	19
Bilaga 1. Redovisning av stickprov.....	20

Sammanfattning

Den sammanfattande bedömningen är att barn- och utbildningsnämnden inte har säkerställt att arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) bedrivs på ett ändamålsenligt sätt.

Arbetet med KAA har bedrivits i projektform mellan år 2018 fram till hösten år 2020. Efter projekttiden beslutade kommunledningsgruppen att permanentera projektet och ge gymnasiechefen i uppdrag att fortsätta arbetet. Under granskningens genomförande har det därför pågått ett arbete med att upprätta en ny organisation och ta fram nya mål i en styrgrupp. Arbetet med KAA är idag uppdelat mellan barn- och utbildningsförvaltningen och Nässjö lärocenter. Det operativa arbetet bedrivs i KAA-enheten.

Vi bedömer att det saknas tydlighet kring riktlinjer och ansvarsfördelning för KAA. Intervjuade har uppgett olika svar avseende vilka mål som är styrande för arbetet och att medarbetare upplever en avsaknad av tydliga direktiv från nämnden och kommunstyrelsen kring vad arbetet förväntas resultera i. Vad gäller utvärdering av arbetet med KAA bedömer vi det inte fullt ut ändamålsenligt. Vid granskningens genomförande uppgavs att det saknades mål för att följa upp och utvärdera arbetet utifrån. Vid sakgranskning framkom att nämnden hade beslutat om ett mål för KAA som har följts upp, detta har dock medarbetare ingen kännedom om. Uppföljningen saknar dock konkreta nyckeltal och analys av resultatet. Vi ser positivt på att det nu har tagits fram nya mål för arbetet med bedömer att det saknas tydliga nyckeltal för en ändamålsenlig uppföljning. Därtill bedömer vi att kommande uppföljning även bör innefatta resultat av åtgärder för individer.

Granskningen visar att det sker en registrering, kartläggning och kontakt med ungdomar som omfattas av KAA. Dock bedömer vi det som bristfälligt att hembesök inte har genomförts i tillräcklig utsträckning på grund av brist på personella resurser. Utifrån stickprov kan vi konstatera att det vidtas åtgärder för ungdomar i samtliga ärenden vi har tittat på. Dock uppges att många ungdomar är i behov av praktik eller arbetsträning, vilket KAA-enheten inte kan erbjuda idag. Vidare visar stickproven på brister i dokumentationen inom samtliga områden (kontakt, kartläggning, åtgärder och uppföljning). Framförallt saknas en dokumenterad kartläggning med målplanering och tidplan för genomförande och utvärdering av åtgärder. Påverkande faktorer är brister i IT-systemet och otillräckliga personella resurser.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- ▶ Säkerställa att det finns en tydlighet kring vilka mål som gäller för arbetet och vilka resultat som är förväntade i förhållande till tilldelade resurser, samt att detta är kommunicerat till verksamheten.
- ▶ Identifiera i vilken utsträckning samt av vem hembesök ska ske, samt säkerställa tillräckliga resurser för detta.
- ▶ I tillräcklig omfattning erbjuda ändamålsenliga åtgärder för målgruppen, utifrån de behov som identifieras.
- ▶ Genomföra regelbunden uppföljning utifrån förväntat resultat samt utvärdering kring om de åtgärder som erbjuds är ändamålsenliga och ger effekt.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ Säkerställa en tillräcklig kommungemensam samverkan för arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret. Detta inkluderar uppföljning av behov, aktiviteter samt resultat så att en ändamålsenlig samverkan kan organiseras utifrån en samlad kunskap.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

År 2015 förtydligades Skollagen (2010:800) avseende kommunernas ansvar för ungdomar som är folkbokförda i kommunen, som inte har fyllt 20 år och som varken genomför eller har genomfört en gymnasieutbildning. Detta ansvar benämns i skollagen som kommunernas aktivitetsansvar. Av Skollagens 29 kap. 9 § framgår att hemkommunen, det vill säga den kommun där en ungdom är folkbokförd, ska erbjuda ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret lämpliga individuella åtgärder. Kommunen ska också dokumentera sina åtgärder på lämpligt sätt och föra ett register över de ungdomar som omfattas av ansvaret.

I kommunen är det barn- och utbildningsnämnden som ansvarar för det kommunala aktivitetsansvaret (även kallat KAA). Skolfrånvaro, låg studiemotivation samt psykisk ohälsa och missbruk utgör utmaningar för skolelever idag och detta kan få konsekvenser för så väl gymnasiestudierna som individernas möjlighet till arbete och egenförsörjning. I Nässjö kommun var våren 2020 78,5 procent av eleverna som slutade åk 9 behöriga till ett yrkesprogram (för riket låg siffran på 84 procent).

Kommunrevisionen har mot bakgrund av ovanstående och utifrån sin risk- och väsentlighetsanalys beslutat att genomföra en granskning av hur barn- och utbildningsnämnden arbetar med att fullgöra det kommunala aktivitetsansvaret.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma om barn- och utbildningsnämnden har säkerställt att arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Granskningen bedömer även kommunstyrelsens ansvar i frågan utifrån dess samordnande roll. I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- ▶ Finns dokumenterade rutiner, riktlinjer, handlingsplaner och ansvarsfördelning för aktivitetsansvaret?
- ▶ Sker en kartläggning, registrering samt kontakt med ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret?
- ▶ Erbjuds ändamålsenliga insatser för målgruppen?
- ▶ Finns ett tillfredsställande samarbete med andra aktörer, både externt och internt?
- ▶ Utvärderas arbetet så att förbättringsområden kan identifieras och åtgärdas?

Vi kommer även att redogöra för graden av avhopp från gymnasieskolan samt beskriva hur många av dessa som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret.

1.3. Genomförande och avgränsning

Granskningen har genomförts genom dokument- och intervjustudier. Intervjuer har genomförts med nyckelfunktioner i barn- och utbildningsnämndens verksamheter samt kommunstyrelsens verksamheter (se källförteckning). Granskningen har genomförts mellan mars och juni 2021.

Vi har genomfört ett stickprov av ett urval av ärenden som är aktuella inom aktivitetsansvaret. Ärendena har granskats utifrån vilken kartläggning och kommunikation som skett, vilka åtgärder som erbjudits och hur uppföljning ägt rum. Som stöd har vi använt Skolverkets allmänna råd för hur åtgärder inom det kommunala aktivitetsansvaret ska dokumenteras samt

kommunens egen rutin för kontakt och hantering av ny ungdom. I revisionskriterierna nedan anges vad som framgår av de allmänna råden och av kommunens rutin.

Begreppen insatser och åtgärder förekommer i rapporten. Dessa har en snarlik betydelse. Begreppet insatser används i skollagen och Skolverkets allmänna råd avseende det kommunala aktivitetsansvaret. Begreppet åtgärder används i Nässjö kommuns dokumentation avseende arbetet med individer inom det kommunala aktivitetsansvaret. Vi har därför valt att använda begreppet åtgärder i rapporten när vi menar aktiviteter såsom stöd att söka arbete eller utbildning. Vi har dock inte ändrat begreppet när vi återger vad som står i lagen eller de allmänna råden.

1.4. Revisionskriterier

1.4.1. Kommunallagen (2017:725)

Enligt kommunallagens 6 kap 6 § ska nämnderna tillse att verksamheter bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Nämnderna ska även tillse att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt.

1.4.2. Skollagen (2010:800)

Enligt skollagens 29 kap. 9 § ska hemkommunen erbjuda de ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret lämpliga individuella åtgärder. Åtgärderna ska i första hand syfta till att motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning. Kommunen ska dokumentera sina insatser på lämpligt sätt.

En hemkommun ska löpande under året hålla sig informerad om de ungdomar i kommunen är sysselsatta som:

1. inte fyllt 20 år,
2. har fullgjort sin skolplikt eller blivit folkbokförd i landet vid en tidpunkt då de inte har skolplikt,
3. inte genomför utbildning i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande,
4. inte har gymnasieexamen,
5. inte har ett gymnasiesärskolebevis, och
6. inte har fullföljt utbildning som motsvarar gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan med godkänt resultat.

1.4.3. Reglemente för barn- och utbildningsnämnden

Av barn- och utbildningsnämndens reglemente framgår att nämnden ska fullgöra uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn, ungdom, förskoleverksamhet, skolbarnomsorg, och barnomsorg. Nämnden har ansvaret för tillsyn inom enskild verksamhet. Barn- och utbildningsnämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning.

1.4.4. Reglemente för kommunstyrelsen

Av kommunstyrelsens reglemente framgår att kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och förnyelsearbete samt ekonomiska resultat och ställning. Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga

nämnders och gemensamma nämnders verksamhet (ledningsfunktion). Kommunstyrelsen ska enligt reglementet, leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram kommunövergripande styrdokument (styrfunktion).

1.4.5. Skolverkets allmänna råd avseende det kommunala aktivitetsansvaret

Enligt Skolverkets allmänna råd ska det finnas en ändamålsenlig organisation med en tydlig ansvarsfördelning och en strukturerad handlingsplan för arbetet med aktivitetsansvaret. Kommunen ska identifiera vilka myndigheter och andra aktörer som kan vara aktuella att samverka med inom ramen för aktivitetsansvaret, och skapa förutsättningar och ha ändamålsenliga rutiner för samverkan såväl inom kommunen som med berörda myndigheter och andra aktörer. Arbetet ska regelbundet följas upp och utvärderas utifrån uppställda mål i syfte att utveckla kvaliteten i verksamheten. Enligt föreskrifterna ska kommunen dokumentera följande uppgifter inom ramen för arbetet med enskilda individer:

1. individuell planering och målet med insatserna.
2. vilka insatser som individen ansvarar för
3. vilka insatser som kommunen ansvarar för
4. vilka insatser som någon annan aktör ansvarar för
5. vilka datum som insatsen ska börja och sluta
6. orsaken till att insatsen upphört
7. tidpunkter för uppföljning och utvärdering av insatsen.

1.4.6. Barn- och utbildningsnämndens handlingsplan med rutiner för kommunalt aktivitetsansvar

Av nämndens egen rutin framgår följande gällande hantering av ny ungdom:

- ▶ KAA-enheten tar kontakt med ungdom eller vårdnadshavare genom telefon, sms, brev eller eventuellt hembesök
- ▶ KAA-enheten genomför avstämning av sysselsättning genom kontakt med ungdom/vårdnadshavare/skola eller annan myndighet
- ▶ KAA-enheten erbjuder ungdomen samtal om ungdomen inte har en sysselsättning
- ▶ Vid sysselsättning ansvarar KAA-enheten för regelbunden uppföljning
- ▶ KAA-enheten genomför även regelbunden uppföljning då ungdomen har uppgett sig vara förhindrad eller tackat nej till insats

Följande rutin gäller vid uppföljning av ungdomar som enheten ej får kontakt med:

- ▶ Ca 1 månad efter första brevet sker uppföljning via telefon, sms eller ett andra brev med information om KAA och hembesök
- ▶ Ca 2 månader från första brevet sker hembesök, om ungdomen inte är anträffbar lämnas ett informationsblad
- ▶ Ca 1 månad efter hembesök sker uppföljning genom telefon, sms eller brev med information om KAA

2. Granskningsresultat

2.1. Styrning, organisation och ansvarsfördelning

2.1.1. Bakgrund

Det kommunala aktivitetsansvaret låg på arbetsmarknadsenheten under kommunstyrelsen före hösten 2018. Enligt intervjuade ansågs arbetet då inte fullt ut fungerande, eftersom ansvaret var splittrat mellan kommunledningskontoret, socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen. Därav beslutade kommunledningskontorets ledningsgrupp år 2018 att tillsätta ett projekt för att tydliggöra uppdraget och skapa en samordnad organisation. Vi har tagit del av projektbeskrivningen från år 2018 där det framgår att gymnasiechefen var projektägare och att rektor för Brinellgymnasiet var operativ projektledare. Projektet tilldelades två tjänster fördelat på tre personer. En av tjänsterna var en arbetsterapeut som fördes över från arbetsmarknadsenheten till KAA-enheten, därtill fördes en halv tjänst som kurator över från Nässjö lärcenter och en halv tjänst som studie- och yrkesvägledare från Brinellgymnasiet. Respektive personal var fortsatt anställd i den organisation de ursprungligen tillhörde. Projektets syfte var att minska antalet avhopp samt minska ungdomsarbetslösheten, med effektmål om färre unga utan avslutad gymnasieutbildning och fler personer i sysselsättning. Ytterligare ett uttalat uppdrag som framgår av projektbeställningen var att samordna sin verksamhet och ha en tydlig kommunikation med Arbetsförmedlingen, Nässjö Lärcenter, Arbetsmarknadsenheten och övriga tänkbara aktörer. Projektmålen var följande:

- ▶ Antalet personer i målgruppen för KAA minskas med 20%
- ▶ Antalet unga 16-24 år utan avslutad gymnasieutbildning ska minskas med 20%
- ▶ Antal arbetslösa 20-24 år ska minskas med 20%

I uppföljningen av projektet redovisas endast uppföljning av det första målet (se tabell 4 i avsnitt 2.3). Av uppföljningen framgår att andelen personer i målgruppen för KAA minskade med 77 procentenheter under projektets gång, vilket redovisades vid projektuppföljningen i oktober 2020. Skollagen (2010:800) ändrades dock inför andra halvåret 2018, från att målgruppen för KAA även omfattade elever som gick introduktionsprogrammet till att dessa inte längre omfattas av KAA.¹ Det innebär att minskningen av andel personer i KAA vid projektets slut (från år 2018 till år 2020) även innefattar en minskning utifrån att målgruppen har förändrats. Enligt uppgift är den minskade andelen personer i KAA 31 procentenheter utifrån den nya beräkningen. Vi har tagit del av presentationen för redovisningen, där det framgår att de inte har lyckats lösa frågan kring ungdomsarbetslösheten då de inte har mäktat med att arbeta med målgruppen 20-24 år. Vid sakgranskning uppges att kommunens arbetsmarknadsenhet har arbetat med målgruppen 20-24 år inom ramen för DUA-uppdraget².

2.1.2. Organisation

Arbetet med KAA är uppdelat mellan barn- och utbildningsförvaltningen och Nässjö lärcenter, vilket innebär att arbetet även är uppdelat mellan barn- och utbildningsnämnden och kommunstyrelsen. Detta då barn- och utbildningsförvaltningen är operativt ansvarig för arbetet

¹ Instruktioner till Kommunernas aktivitetsansvar första halvåret 2020, Skolverket, 2019. [Instruktioner till Kommunernas aktivitetsansvar första halvåret 2020 \(scb.se\)](#), hämtat den 31 maj 2021.

² DUA är förkortning för delegationen för unga och nyanlända till arbete. Delegationen ska främja samverkan mellan kommuner och Arbetsförmedling och utveckla samverkansformer i syfte att minska ungdomsarbetslösheten och effektivisera nyanländas etablering i arbetslivet.

på KAA-enheten medan KAA-handläggaren tillhör Nässjö lärcenter som ligger under kommunstyrelsen.

Vid intervjuer framkommer att arbetet med KAA fortfarande är under uppstart och att kommunledningsgruppen har gett gymnasiechefen i uppdrag att fortsätta arbetet. Kommunfullmäktige beslutade den 28 november 2019 att projektorganisationen skulle permanentas inom ramen för jobbstrategi 2.0. Jobbstrategin syftar till att skapa effektiva och anpassade arbetsmarknadsinsatser. Utifrån att jobbstrategin även ska fokusera på målgruppen ungdomar som riskerar att hamna i utanförskap med ej fullgjord skolplikt är KAA-uppdraget en del av strategin. Strategin innehåller beskrivning av nuläge i kommunen, framtida behov, vision och övergripande mål samt organisation och arbetsätt för strategin. Vid granskningens tidpunkt pågår därför ett arbete med att upprätta en ny organisation och ta fram nya mål för arbetet med KAA. Arbetet med att utveckla organisationen genomförs av en styrgrupp som består av utbildningschef, gymnasiechef, rektor för introduktionsprogrammet på Brinellgymnasiet, avdelningschef för myndighetsutövning samt rektor för vuxenutbildning. Även chef för socialförvaltningen kommer ingå i styrgruppen framöver. Styrgruppen träffas enligt uppgift regelbundet för att forma en ny organisation med ökad samverkan mellan förvaltningar och enheter i kommunen kring KAA.

KAA-enheten består enligt den personalgrupp som arbetar operativt av en arbetsterapeut på 70 procent, en studie- och yrkesvägledare på 50 procent, en specialpedagog på 20 procent, en socialpedagog på 10 procent samt en Supported Employment-coach³ på 10 procent. I sakgranskning framkommer att det ska ha tillsatts ytterligare tjänster till arbetet med KAA, vi kan dock inte validera dessa uppgifter.⁴ Rektor på Brinellgymnasiet fungerar som samordnare för arbetet.

Vid intervju framkommer att medarbetare i KAA-enheten upplever otydlighet i roller och ansvar inom ramen för arbetet. De medarbetare som arbetar operativt med KAA upplever att det är många verksamheter som styr arbetet samtidigt och att det i vissa fall fattas beslut utan att det förankras hos dem som arbetar operativt. Ytterligare utmaningar som anges, som skapar otydlighet, är att det har varit i en projektför form under en längre tid, att tjänsterna i KAA-enheten är splittrade mellan olika verksamheter samt att nästan alla tjänster har andra huvuduppdrag än KAA-uppdraget. Det upplevs leda till att det blir mer punktinsatser istället för ett sammanhållet ansvar för KAA.

En påverkansfaktor på arbetet med KAA uppges vara att medarbetare på KAA-enheten har varit sjukskrivna och föräldralediga, vilket har inneburit att vikarier har tagit över under delar av tiden. Det uppges också att enheten har varit underbemannad. Nuvarande KAA-handläggare påbörjade enligt uppgift sin tjänst på 50 procent i början på december år 2020 och föregående handläggare avslutade sin tjänst i september år 2020. När den nuvarande handläggaren påbörjade sin tjänst var det ca 80 individer som KAA-enheten inte hade fått kontakt med och det fanns ingen dokumentation som visade att det hade skett någon uppsökande verksamhet mellan september och december år 2020.

³ Supported Employment coacher ger stöd till arbetssökande för att finna och behålla ett arbete.

⁴ Vid sakgranskning uppges att det har funnits funktioner så som kommunens trygghetsteam, personal från SE och lärare från introduktionsprogrammen med andra huvuduppdrag som har stöttat KAA-enheten vid exempelvis hembesök. Enligt uppgift har det skett ytterligare förstärkning av KAA-enheten våren år 2021 genom att det har tillsatts en specialpedagog på 50 procent och en elevcoach på 20 procent. Vi kan dock inte validera dessa uppgifter.

2.1.3. Styrning

Enligt kommunstyrelsens och barn- och utbildningsnämndens presidier styrs arbetet utifrån målet om att den totala arbetslösheten inte ska vara högre i Nässjö kommun än genomsnittet i Jönköpings län. Detta framgår även av jobbstyrning 2.0. Intervjuade från barn- och utbildningsnämndens presidium uppger även att målen från projektet med KAA kvarstår.

Vid sakgranskning framkommer att barn- och utbildningsnämnden även har beslutat om nämndmål kopplat till strategiområden i sin styrmodell Pilen i maj år 2020. Vi har efter sakgranskning tagit del av nämndprotokoll från maj år 2020 där det framgår att barn- och utbildningsnämnden har beslutat om att anta de mål och indikatorer i styrpilen. Vi har tagit del av den dokumenterade styrpilen, där ett av nämndmålen är:

- ▶ Alla ungdomar i åldern 16-20 år ska studera på gymnasiet eller vara i annan sysselsättning.

Till målet hör en indikator som anger att fler elever upp till 20 år ska studera eller vara i annan sysselsättning. Målet gäller under läsåret 2020/2021. Tjänstepersoner som arbetar operativt med KAA inte har fått kännedom om målet ovan. Det framkommer därmed hos de intervjuade olika uppfattningar kring huruvida det finns tydliga mål och direktiv från politiskt håll. Vid granskningens tidpunkt har det enligt uppgift pågått ett arbete i styrgruppen med att ta fram nya uppföljningsbara mål för arbetet med KAA.

Gymnasiechef för Brinellgymnasiet, som är operativt ansvarig för arbetet med KAA, har inte fått specifika ekonomiska resurser tilldelade för arbetet, utan budgeten till utbildningsverksamheten ska även täcka arbetet med KAA. Detta gäller även Nässjö lärocenter, som inte heller har fått specifika ekonomiska resurser för arbetet med KAA.

Handlingsplan

Enligt intervjuade tjänstemän utgår arbetet med KAA främst från en dokumenterad handlingsplan med rutiner för KAA. Vi har tagit del av handlingsplanen, vilken innehåller en beskrivning av KAA, organisationen av arbetet i Nässjö kommun, arbetsuppgifter för KAA-enheten, beskrivning av målgruppen för KAA samt rutiner för arbetet.

Enligt handlingsplanen har KAA-enheten i uppgift att:

- ▶ Komma i kontakt med de berörda ungdomarna
- ▶ Kartlägga ungdomarnas sysselsättning
- ▶ Erbjudna lämpliga individuella åtgärder
- ▶ Dokumentera de insatser som kommunen gör för de berörda ungdomarna
- ▶ Registrera information om sysselsättning och åtgärder och skicka in uppgifter till SCB⁵ på uppdrag av Skolverket

Vidare innehåller handlingsplanen ett antal rutiner enligt nedan:

- ▶ Förebyggande/Uppsökande arbete – rutin för att kontakta ungdomar inom målgruppen
- ▶ Rutin för hantering av ny ungdom
- ▶ Individuellt anpassade planeringar
- ▶ Rutiner för registrering i KAA-lista

Rutinerna innehåller information om vad som ska göras, när och hur det ska göras samt vem som ansvarar för arbetsuppgiften.

⁵ Statistiska centralbyrån.

Framtida mål

Vid sakgranskning framkommer att styrgruppen har beslutat om nytt utvecklingsmål för KAA, på styrgruppsmötet den 19 maj år 2021, enligt nedan:

- ▶ Alla ungdomar mellan 16 och 20 år i Nässjö kommun ska stödjas till meningsfull sysselsättning, i första hand en åtgärd som motiverar till att påbörja eller åter gå till utbildning.

Målet återfinns i dokumentet Kompassen för verksamhetsåret 21/22 - KAA. Dokumentet Kompassen är ett styrdokument som innehåller mål, kvalitetsindikatorer och arbetsplan för arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret. Ytterligare mål kopplat till KAA enligt Kompassen är:

- ▶ Alla ungdomar i målgruppen ska ha en etablerad kontakt inom 4 veckor från inskrivning
- ▶ Bygga upp mötesplats för att kunna nå berörda ungdomar bättre
- ▶ Förstärka samverkan med andra aktörer inom och utanför kommunen

Enligt dokumentet Kompassen, som anger utvecklingsmålet ovan, så finns det ett antal kvalitetsindikatorer kopplade till uppdraget med KAA som ska följas upp, enligt nedan:

- ▶ Antal ungdomar i verksamheten
- ▶ Antal ungdomar i aktivitet
- ▶ Antal ungdomar som ej kontaktas och erbjudits samtal
- ▶ Elever upp till 20 år som studerar eller är i annan sysselsättning
- ▶ Elever som återgår till gymnasiestudier under läsåret
- ▶ Verksamheten bedrivs inom budgetram

Vi har tagit del av minnesanteckningar från styrgruppens möte den 19 maj år 2021 där det framgår att målen i kompassen ska utvärderas efter varje läsår av arbetslaget som arbetar med KAA, KAA-enheten (med detta avses styrgruppen för KAA enligt minnesanteckningarna) och på verksamhetsområdesnivå.

2.1.4. Kartläggning av ungdomar

I april 2021 ingår 100 ungdomar i det kommunala aktivitetsansvaret. Från läsårsstart i augusti år 2020 fram till april år 2021 hoppade 48 ungdomar av sin gymnasieutbildning.

Nyckeltal	Antal
Totalt antal ungdomar i åldersgruppen 16-20 år	1549
Totalt antal i målgruppen 16-20 år	100
Antal på introduktionsprogram	180
Antal som inte går introduktionsprogram	106
Antalet avhopp läsåret 2020-2021, april 2021	48
Antalet ej fått kontakt med	45

Tabell 1. Statistik från KAA-enheten april 2021.

Ungdomar som hoppar av sin gymnasieutbildning eller inte är registrerade på en gymnasieutbildning registreras automatiskt i IT-systemet Tieto. Även nyinflyttade ungdomar registreras i Tieto automatiskt, då systemet är kopplat till folkbokföringen.

Vi har tagit del av rutin "Avgå från pågående utbildning", vilken beskriver samverkan mellan gymnasieskolan och KAA-enheten vid utskrivning från gymnasieprogram. Av rutinen framgår

att skoladministrationen ska meddela KAA-enheten när en elev avslutar sin utbildning. Vid intervju uppges att studie- och yrkesvägledare ofta har kännedom om ungdomar som riskerar utskrivning i förhand. KAA-handläggare och studie- och yrkesvägledaren ska medverka vid alla utskrivningssamtal i syfte att försöka få eleverna att fortsätta sin gymnasieutbildning och berätta vad KAA-enheten erbjuder vid avhopp. Vid granskningens tidpunkt uppges att handläggare och studie- och yrkesvägledare blir inbjudna till nästan alla utskrivningssamtal vid de kommunala gymnasieskolorna. Dock fungerar kommunikationen sämre med skolor med andra huvudmän och ungdomar som avslutar utbildning på dessa skolor kommer ofta in i systemet utan att KAA-handläggare haft kännedom om dem sedan tidigare eller har någon bakgrundshistorik i ärendet. Enligt uppgift saknas det en tydlig och dokumenterad överenskommelse med andra huvudmän om att de ska anmäla till KAA-enheten om en elev riskerar eller kommer att hoppa av sin utbildning. Vid sakgranskning framförs att det dock finns en lagstadgad skyldighet för dessa att informera hemkommunen om en elev slutar, eller har betydande frånvaro enligt skollagens 15 kap. 15§. Det uppges även att en förbättrad rutin för att få information om elever hos andra huvudmän håller på att utvecklas vid gymnasieverksamheten. Vid sakgranskning uppges att det år 2021 är fem elever som inte har valt något gymnasieprogram att gå efter grundskolan och kommer hamna hos KAA om studie- och yrkesvägledarna inte kan övertala dem att söka gymnasieprogram.

Efter att ungdomen har registrerats i KAA-systemet försöker handläggare kontakta ungdomen så fort som möjligt. För vissa ungdomar finns telefonnummer, mailadress och hemadress registrerat men för de flesta finns endast hemadress registrerat. Om KAA-handläggare inte lyckas få kontakt med ungdomen försöker handläggaren ta kontakt med hjälp av socialtjänsten eller andra verksamheter inom kommunen. Vidare uppges att handläggare egentligen ska göra hembesök om de inte får kontakt med ungdomen, men att detta har nedprioriterats under året, dels på grund av pandemin, dels då KAA-enheten som tidigare nämnt har varit underbemannad. Utifrån att det enligt uppgift inte hade skett en uppsökande verksamhet under större delen av hösten år 2020 har KAA-handläggare inte hunnit göra hembesök i den utsträckning som det ska ske.

Även om ungdomen tackar nej till stöd följer handläggare upp ungdomen regelbundet för att höra hur det går och erbjuda stöd vid behov.

Vid intervjuer framkommer ytterligare utmaningar i kartläggningen som kan kopplas till IT-systemet Tieto. Enligt intervjuade saknas information om huruvida ungdomar som är nyinflyttade i kommunen har betyg eller inte. Detta ska avhjälpas då systemet nu ska kopplas till UHR:s⁶ databas. Ytterligare en utmaning i systemet är att det inte tillåter en ungdom att vara inskriven i KAA om hen påbörjar en kurs på vuxenutbildning. Det innebär att ungdomen inte syns i systemet trots att den behöver fortsatt stöd av KAA-enheten utifrån att kursen på vuxenutbildningen sällan motsvarar heltidsstudier utan snarare omfattar studier på mellan 20 till 50 procent. Handläggaren får därmed ha koll på ungdomarna utanför systemet, då ungdomen behöver stöttning för att hitta en sysselsättning för den övriga tiden. Enligt intervjuade har det även förekommit att elever med förlängd grundskola har kommit in i KAA-systemet. Vid intervju framkommer att handläggare inte kan registrera insatser på KAA-ungdomarna på ett sätt som leder till att de får överblick över arbetet. De kan inte heller få ut statistik. Intervjuade uppger dock att de inte kan avgöra om det beror på brister i IT-systemet eller okunskap. Det har enligt uppgift anordnats utbildningstillfällen för handläggare med utbildare från IT-leverantören.

⁶ UHR är en förkortning av Universitets- och högskolerådet. UHR har uppgifter om betyg och om individer har en avslutad gymnasieutbildning.

KAA-modulen i Tieto är ny och det pågår enligt uppgift ett arbete med att åtgärda brister genom exempelvis utbildningar för handläggare och inköp av nya tilläggsmoduler, vilket ska underlätta arbetet.

2.1.5. Samarbete

Som ovan nämnt finns en rutin för samverkan med gymnasieskolan vid utskrivning av elev från gymnasieprogram. Av handlingsplanen för kommunala aktivitetsansvaret framgår att det ska finnas en arbetsgrupp bestående av KAA-enheten och representanter från enheten för arbetsmarknad, vuxenutbildning samt socialförvaltningen. Arbetsgruppen ska träffas varannan vecka och samverkar i frågor som rör KAA-ungdomar. Enligt uppgift träffas gruppen inte i dagsläget men det finns en önskan om att de ska påbörja samverkan i denna grupp.

Det finns ingen dokumenterad rutin för samverkan med grundskolan avseende KAA. Vid sakgranskning uppges att det finns rutiner för överlämnande av uppgifter från den kommunala grundskolan till gymnasieverksamheten där det ingår elever som inte fortsätter gymnasiestudier. Vi kan dock inte validera detta utifrån den rutin för överlämning från grundskola till gymnasium som vi har tagit del av. Dock uppger intervjuade från KAA-enheten att de informerat elevhälsan om hur KAA-enheten kan stötta ungdomar som riskerar att inte påbörja utbildning efter grundskolan eller avsluta sin gymnasieutbildning i framtiden. De som arbetar operativt med KAA framför en önskan om ytterligare samarbete för elever som riskerar att avsluta sin utbildning efter grundskolan.

Vid intervju uppges att även om huvudansvaret är utbildningsnämndens samarbetar KAA-enheten både ekonomiskt och i uppgifterna inom ramen för arbetet med kommunstyrelsen och socialnämnden. Vid sakgranskning framkommer dock från vissa håll att samarbetet med socialnämnden inte upplevs som välfungerande.

2.1.6. Bedömning

Vi bedömer att det inte finns en tydlighet kring riktlinjer och ansvarsfördelning för det kommunala aktivitetsansvaret. Vi grundar vår bedömning på att intervjuade har uppgett olika svar avseende vilka mål som är styrande för KAA och att medarbetarna upplever att det inte ges tydliga direktiv från barn- och utbildningsnämnden och kommunstyrelsen om vad arbetet förväntas resultera i. Vidare har barn- och utbildningsnämnden fattat beslut om mål som inte har kommit till medarbetarnas kännedom. Vid granskningens tidpunkt fanns det inga konkreta mål för arbetet med KAA. Först vid sakgranskningen framkom att nämnden hade beslutat om ett mål kopplat till KAA i styrmodellen Pilen. Detta mål har varken lyfts i tidigare underlagsförfrågan eller i intervjuer med vare sig tjänstemän eller förtroendevalda.

Vi bedömer därtill att det är oklart om de tidigare projektmålen har varit styrande för arbetet under tiden för revidering av målen samt vilka samlade kommunala resurser som är avsatta för arbetet. Vi ser positivt på att det vid sakgranskningens tidpunkt har tagits fram mål för arbetet med KAA i styrgruppen men anser att målen behöver tydligare nyckeltal för att uppföljning av arbetet ska vara möjlig.

Granskningen visar att det sker en kartläggning, registrering och kontakt med ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret. Vi bedömer det som positivt att det finns en rutin för samverkan mellan gymnasieskolan och KAA-enheten vid utskrivning av en ungdom, då KAA-enheten blir involverade tidigt i ärendet och får snabb kontakt med ungdomen. Vi ser det även som angeläget att komma till rätta med de brister som påtalas i IT-systemet, där ungdomar registreras och arbetet dokumenteras. Vi bedömer det även som en brist att KAA-enheten inte har kunnat genomföra hembesök i tillräcklig utsträckning och att uppsökande arbete inte ägt rum under hösten 2020.

Vad gäller samarbete noterar vi att det finns en önskan om ytterligare samverkan mellan socialförvaltningen och enheten för arbetsmarknad. Därtill noterar vi att det finns önskemål om ytterligare samverkan med grundskolan för att arbeta förebyggande kring elever som riskerar att avsluta sin utbildning efter grundskolan.

2.2. Åtgärder

Enligt intervjuade är många av ungdomarna i behov av praktik eller arbetsträning. Det uppges dock vara en utmaning i att hitta arbetsplatser som vill ta emot ungdomarna. KAA-enheten erbjuder hjälp med att skriva CV, söka arbete eller en kurs inom vuxenstudier. Vid behov hjälper KAA-handläggare även till att få kontakt med barn- och ungdomspsykiatri (BUP).

Utöver detta finns det vid granskningens tidpunkt inga riktade åtgärder till ungdomar mellan 16-20 år i kommunen. Det pågår ett arbete med att starta en mötesplats för ungdomar där de kan få kontakt med olika kompetenser inom kommunen som de kan ta stöd av. Enligt uppgift ska mötesplatsen vara etablerad hösten 2021.

2.2.1. Stickprov

Utifrån en lista över aktuella ärenden har ett urval av tio ärenden valts ut för stickprov. Listan begärdes ut i april 2021 och ärendena var pågående eller avslutade 2021. Ärenden valdes utifrån vilken åtgärd som pågick samt vilken sysselsättning individen hade vid senaste kontakttillfället. För att få en nyanserad bild valdes ärenden med olika typer av åtgärder och olika former av sysselsättning. Ytterligare beskrivning av metoden återfinns i rapportens genomförandeavsnitt. Fullständig redovisning av resultatet av stickproven återfinns i bilaga 1. I tabellen nedan redovisas ett sammanställt resultat av stickproven:

Områden för granskning	Andel ärenden i enlighet med rutin/krav			Kommentar
	I enlighet med rutin	Delvis i enlighet med rutin	Inte i enlighet med rutin	
Kontakt				Två ärenden har endast delvis följt rutinen. Ett hembesök har genomförts tre månader efter brev, vilket är en månad senare än vad rutinen anger. I det andra ärendet påbörjades kontakten med besök, vilket inte är i enlighet med rutinen. För ett ärende saknas information om kontakt med ungdomen, vilket ska dokumenteras.
	7/10	2/10	1/10	
Kartläggning	Uppfyller krav	Uppfyller delvis krav	Uppfyller inte krav	Det saknas en dokumenterad kartläggning med målplanering och tidplan för utvärdering av åtgärderna för samtliga ärenden i stickprovet. Dock framgår det i sex av tio ärenden vad kommunen respektive ungdomen ansvarar för vad gäller åtgärder. I tre av tio stickprov framgår det inte vem som ansvarar för vilka delar av åtgärden.
	-	7/10	3/10	

Åtgärder	Uppfyller krav	Uppfyller delvis krav	Uppfyller inte krav	
	-	10/10	-	Vi har inte kunnat bedöma om åtgärderna är i enlighet med målen för ungdomen eftersom det saknas en kartläggning med målplanering. Dock ser vi att det har vidtagits åtgärder i samtliga ärenden. I vissa fall saknas tidplan för åtgärden eller orsak till avslut. I ett ärende framgår att individen har avregistrerats innan åtgärden varit genomförd utan att det framgår varför samt att ungdomens nuvarande sysselsättning är okänd.
Utvärdering	Uppfyller krav	Uppfyller delvis krav	Uppfyller inte krav	
	-	-	10/10	Det sker ingen dokumenterad utvärdering av åtgärdernas effekt.

Tabell 3. Sammanställt resultat av stickproven.

2.2.2. Bedömning

Vi bedömer att det inte fullt ut finns ändamålsenliga åtgärder för målgruppen. KAA-enheten erbjuder bland annat stöd i att söka arbete eller kurs inom vuxenstudier. Dock framkommer det att många ungdomar är i behov av praktik eller arbetsträning, vilket KAA-enheten vid granskningens tidpunkt inte kan tillgodose i tillräcklig utsträckning.

Vi bedömer utifrån resultatet av stickproven att det finns brister inom samtliga områden (kontakt, kartläggning, åtgärder och uppföljning). Vad gäller åtgärder saknas en dokumenterad kartläggning med målplanering och tidplan för genomförande och utvärdering av åtgärderna, vilket vi bedömer som bristfälligt. Det pågår någon form av åtgärd för ungdomarna i samtliga ärenden. Vi bedömer det dock som bristfälligt att det saknas en utvärdering av åtgärdernas resultat och att orsak till avslutad åtgärd inte alltid framgår.

2.3. Uppföljning och utvärdering

Barn- och utbildningsnämnden har fått återrapportering från gymnasiechefen vid avslut av projektet KAA i oktober 2020. I återrapporteringen ingick vad utgångsläget var år 2018 utifrån antal ungdomar i målgruppen för KAA, antal på introduktionsprogrammet, antal som inte går introduktionsprogrammet, antal avhopp hösten 2017 och hur många de ej fick kontakt med. Återrapporteringen innehåller även resultat mellan åren enligt nedan.

Nyckeltal	2018-01-31	2018-09-30	2020-01-31	2020-09-30 ⁷	Procentuell förändring mellan 2018-09-30 till 2020-09-30
Totalt antal i målgruppen	347	410	102	96	-77% ⁸
Antal på introduktionsprogram	204	253	219	185	-27%
Antal i KAA	143	157	102	96	-31%
Antalet "ej fått kontakt"	69	108	4	11	-90%

Tabell 4. Statistik från projektuppföljningen hämtade från presentationen av projektuppföljningen år 2020.

Vid intervjuer uppges att resultatet i uppföljningen ser bra ut på grund av att utgångsvärdet var lågt. Vidare uppges att resultaten har försämrats under hösten år 2020 då det saknades tillräcklig personal för arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret under hösten.

Det framkommer även vid intervjuer att uppföljningen och utvärderingen av arbetet med KAA fungerade bättre förr, då de hade mer personella resurser på KAA-enheten. Tidigare fanns det enligt uppgift två tjänster som arbetade 80 procent med endast KAA och en studie- och yrkesvägledare som arbetade 50 procent med KAA. Då hade KAA-enheten möjlighet att följa upp hur lång tid de lägger per individ i KAA och hur väl åtgärderna fungerade. Idag är det endast en KAA-handläggare som arbetar med KAA på hela sin tjänst, vilken är på 70 procent i dagsläget. Det innebär enligt uppgift att de tjänster som inte har KAA som huvuduppdrag i större utsträckning endast har möjlighet till punktinsatser och att KAA-handläggaren har i uppgift att följa upp arbetet, vilket handläggaren inte har tillräckligt med tid för.

Enligt uppgift saknas även möjligheter att dokumentera handlingsplan med mål och tid för uppföljning i det nya IT-systemet Tieto, där arbetet med KAA dokumenteras. När denna granskning genomförs pågår ett arbete med att ta fram en rutin för uppföljning av arbetet. Enligt intervjuade ska samverkan bidra till ett bättre fungerande arbete med det kommunala aktivitetsansvaret.

Vid sakgranskningen framkommer att det har skett en uppföljning av arbetet med KAA utifrån målet i styrpilen om att alla ungdomar i åldern 16-20 år ska studera på gymnasiet eller vara i annan sysselsättning.

Efter sakgranskning fick vi ta del av årsredovisning för nämnden år 2019 som innehåller en uppföljning av målet i styrpilen. Av uppföljningen framgår att målet var uppnått år 2019 utifrån att 90 procent av ungdomarna i KAA hade någon form av aktivitet såsom utbildning, praktik eller tillfälligt arbete. Det framgår av nämndens protokoll från februari år 2020 att nämnden har tagit del av årsredovisningen och därmed även uppföljningen av målet.

Målet i styrpilen har även följts upp i årsredovisningen för år 2020. Vi har efter sakgranskning tagit del av årsredovisning för år 2020. Av årsredovisningen framgår att verksamheten har nått målet i styrpilen. Redovisningen innehåller även en kommentar till resultatet som anger att arbetet med att följa upp ungdomar i kommunen som inte studerar eller är i arbete utvecklas

⁷ Enligt uppgift avser dessa siffror egentligen maj år 2020.

⁸ Vid sakgranskning uppges att den reella siffran troligen är 31 procentenheter då målgruppen för KAA har förändrats i lagstiftningen.

och att det idag är färre elever som är föremål för insatser samt att målen för arbetet har uppnåtts trots sjukskrivning bland personal under året. Vi har även tagit del av ett bildspel som användes vid redovisningen där det framgår att målet är uppnått. Av barn- och utbildningsnämndens protokoll från februari år 2021 framgår att nämnden har tagit del av årsredovisningen och därmed uppföljningen av målet.

2.3.1. Bedömning

Vi bedömer att utvärderingen av arbetet med KAA inte är fullt ut ändamålsenlig. Arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret utvärderades hösten 2020, då barn- och utbildningsnämnden fick återrapportering av resultatet av projektet. Vid granskningens genomförande saknades tillräckliga mål att följa upp och utvärdera arbetet utifrån. Det framkom dock i sakgranskning att nämnden hade beslutat om ett mål kopplat till arbetet med KAA som har följts upp vid årsredovisning. Målet och uppföljningen saknar dock konkreta nyckeltal och analys, vilket innebär att det endast går att utläsa att målet är uppfyllt men inte utifrån redovisning av konkreta resultat eller analys av resultatet. Enligt vår bedömning bör kommande uppföljning även innefatta uppföljning utifrån tydliga nyckeltal med en analys av resultatet samt en utvärdering av resultatet av åtgärder för individen. Därtill ser vi en utmaning i att det finns brister i kommunikationen mellan olika styrvåer kring arbetet med KAA. Det finns en risk att uppföljningen inte redovisar en fullständig bild av arbetet.

3. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att barn- och utbildningsnämnden inte har säkerställt att arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Vid granskningens tidpunkt pågår ett arbete med att upprätta en ny organisation och styrning för KAA, som har bedrivits i projektform fram till hösten år 2020.

Vi ser positivt på att det finns en handlingsplan som innehåller rutiner och ansvarsfördelning för arbetet. Dock bedömer vi att det förekommer otydlighet i vilka mål som är styrande. Vi ser även bekymmersamt på att medarbetare upplever otydlighet i ansvar och roller inom arbetet, då det kommunala aktivitetsansvaret är utspritt mellan olika verksamheter. Vid sakgranskningen framkom att det fanns ett mål för arbetet med KAA som nämnden beslutat om. Det är oklart kring hur styrande målet har varit för arbetet, då det inte har nämnts tidigare under granskningen. Vid sakgranskning framkom även att det har tagits fram nya mål för arbetet med KAA i styrgruppen, vilket vi ser positivt på. Dock anser vi att målen saknar tydliga nyckeltal, vilket krävs för att kunna följa upp arbetet. Enligt vår bedömning bör en framtida uppföljning även innefatta utvärdering av åtgärder för målgruppen.

Vi ser positivt på att det sker en kartläggning, registrering och kontakt med målgruppen men noterar att det finns brister i det IT-system där arbetet registreras samt att hembesök inte genomförts i tillräcklig utsträckning på grund av resursbrist. Vidare bedömer vi det som bristfälligt att det inte har förekommit någon uppsökande verksamhet eller hembesök under hösten år 2020.

Vi bedömer att det inte fullt ut erbjuds ändamålsenliga åtgärder för målgruppen. Vi ser bekymmersamt på att många ungdomar är i behov av praktik eller arbetsträning, vilket KAA-enheten enligt uppgift inte kan tillgodose i tillräcklig utsträckning. Vi ser därför positivt på att det finns planer på att upprätta en mötesplats för målgruppen som ska leda till att fler unga kan erbjudas arbetsträning.

Revisionsfrågor	Svar
Finns dokumenterade rutiner, riktlinjer, handlingsplaner och ansvarsfördelning för aktivitetsansvaret?	Delvis. Det finns en dokumenterad handlingsplan som samlar rutiner och ansvarsområden för arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret. Det förekommer dock otydligheter kring mål, ansvar och roller.
Sker en kartläggning, registrering samt kontakt med ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret?	Delvis. Det sker en kartläggning, registrering och kontakt med ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret. Kommunikationen mellan KAA-enheten och fristående skolor är dock inte lika välfungerande som med Brinellgymnasiet, vilket innebär att enheten får information om avhopp sent. Vidare visar granskningen att det finns brister i IT-systemet där registrering och kartläggning sker. Stickproven visar att det sker en kontinuerlig kontakt med ungdomar för uppföljning och erbjudande av åtgärder. Dock visar granskningen att hembesök inte genomförs, vilket uppges vara på grund av resursbrist.
Erbjuds ändamålsenliga insatser för målgruppen?	Delvis. KAA-enheten erbjuder stöd i att söka arbete eller förmedling av stöd, t.ex. till utredning hos BUP. KAA-enheten kan enligt uppgift inte tillgodose ungdomars behov av praktik och arbetsplatsträning i

	tillräcklig utsträckning. Av stickproven framgår att samtliga ungdomar har fått någon form av åtgärd. Vi kan dock inte bedöma om åtgärderna är ändamålsenliga då det saknas kartläggning med målplanering och åtgärder utifrån mål. Vidare visar granskningen på att det i vissa fall saknas dokumentation om tidplan för åtgärder eller orsak till avslut av åtgärd.
Finns ett tillfredsställande samarbete med andra aktörer, både externt och internt?	Delvis. Det pågår ett arbete i styrgruppen med att utveckla en samverkan mellan KAA-enheten, arbetsmarknadsenheten, vuxenutbildningen och socialförvaltningen, vilket upplevs som positivt. Samverkan med socialnämnden upplevs inte välfungerande idag. Dock önskas ytterligare arbete med grundskolan för att förhindra avhopp från utbildning i god tid.
Utvärderas arbetet så att förbättringsområden kan identifieras och åtgärdas?	Delvis. Arbetet med projektet för det kommunala aktivitetsansvaret utvärderades hösten 2020 med uppföljning av mål samt sammanställning av vilka åtgärder som behöver vidtas framöver. Vissa intervjuade uppger att det vid granskningens tidpunkt saknats tillräckliga mål för arbetet att följa upp och utvärdera. Vi noterar att det pågår ett arbete med att upprätta en ny organisation för det kommunala aktivitetsansvaret som även omfattar nya målsättningar. Vidare saknas även en utvärdering av åtgärder som vidtas för ungdomarna i det kommunala aktivitetsansvaret.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- ▶ Säkerställa att det finns en tydlighet kring vilka mål som gäller för arbetet och vilka resultat som är förväntade i förhållande till tilldelade resurser, samt att detta är kommunicerat till verksamheten.
- ▶ Identifiera i vilken utsträckning samt av vem hembesök ska ske, samt säkerställa tillräckliga resurser för detta.
- ▶ I tillräcklig omfattning erbjuda ändamålsenliga åtgärder för målgruppen, utifrån de behov som identifieras.
- ▶ Genomföra regelbunden uppföljning utifrån förväntat resultat samt utvärdering kring om de åtgärder som erbjuds är ändamålsenliga och ger effekt.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ Säkerställa en tillräcklig kommungemensam samverkan för arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret. Detta inkluderar uppföljning av behov, aktiviteter samt resultat så att en ändamålsenlig samverkan kan organiseras utifrån en samlad kunskap.

Nässjö den 7 juni 2021

Sara Shamekhi

Imelda Bengmark

EY

EY

Källförteckning

Intervjuade funktioner:

- ▶ Utbildningschef
- ▶ Gymnasiechef för Brinellgymnasiet
- ▶ Rektor för introduktionsprogrammet, Bygg- och anläggningsprogrammet på Brinellgymnasiet
- ▶ KAA-handläggare och SYV som arbetar med KAA
- ▶ Administrativ chef på Brinellgymnasiet
- ▶ Kommunstyrelsens presidium
- ▶ Barn- och utbildningsnämndens presidium

Dokument:

- ▶ Projektbeskrivning för det kommunala aktivitetsansvaret, 2018
- ▶ Presentation för projektuppföljning av det kommunala aktivitetsansvaret, oktober år 2020
- ▶ Tjänsteskrivelse Jobbstrategi 2.0, 2019
- ▶ Beslut om jobbstrategi 2.0, 2019
- ▶ Handlingsplan med rutiner för kommunalt aktivitetsansvar
- ▶ Rutin "Avgå från pågående utbildning" 2021
- ▶ Nämndstyrpil 2021 – Barn och utbildningsnämnden, läsår 2020/2021
- ▶ Presentation bokslutsöverläggning till barn och utbildningsnämnden, 2021
- ▶ Årsredovisning för barn- och utbildningsnämnden år 2020
- ▶ Årsredovisning för barn- och utbildningsnämnden år 2019
- ▶ Protokoll från barn- och utbildningsnämndens sammanträde 2020-05-19
- ▶ Protokoll från barn- och utbildningsnämndens sammanträde 2021-02-25
- ▶ Protokoll från barn- och utbildningsnämndens sammanträde 2020-02-27
- ▶ Minnesanteckningar från möte i KAA-styrgruppen den 19 maj 2021

Bilaga 1. Redovisning av stickprov

Ärende	Resultat
1	<p>Kontakt Kontakt har skett i enlighet med rutin. Av stickprovet framgår att det har skett en regelbunden kontakt med ungdomen för att följa upp sysselsättning och erbjuda hjälp.</p> <p>Kartläggning Uppfyller delvis kraven. Det finns inte en dokumenterad kartläggning med mål för åtgärder och tidplan för uppföljning/utvärdering. Dock framgår vad ungdomen ansvarar för. Av stickprovet framgår inte vad kommunen ansvarar för vad gäller åtgärder.</p> <p>Åtgärder Uppfyller delvis kraven. Det går inte att bedöma om åtgärden är i enlighet med mål för den eftersom det inte finns en dokumenterad kartläggning med målsättning. I vissa fall framgår det när åtgärden påbörjas och avslutas samt avslutsorsak men inte alltid.</p> <p>Utvärdering Uppfyller inte kraven. Det sker ingen dokumenterad utvärdering av åtgärder.</p>
2	<p>Kontakt Kontakt har skett i enlighet med rutin. Av stickprovet framgår att det skett en regelbunden kontakt med ungdomen avseende åtgärder och uppföljning.</p> <p>Kartläggning Uppfyller delvis kraven. Det finns inte en dokumenterad kartläggning med mål för åtgärder och tidplan för uppföljning/utvärdering. Det framgår dock vad ungdomen ansvarar för och vad kommunen ansvarar för avseende åtgärder.</p> <p>Åtgärder Uppfyller delvis kraven. Det går inte att bedöma om åtgärden är i enlighet med målplanering eftersom det inte finns en dokumenterad kartläggning med mål. Det framgår dock vilka åtgärder som har genomförts, under vilken tidsperiod och avslutsorsak till åtgärderna.</p> <p>Utvärdering Uppfyller inte kraven. Det sker ingen dokumenterad utvärdering av åtgärder.</p>
3	<p>Kontakt Kontakt har delvis skett i enlighet med rutin. Efter första brevet har hembesök genomförts. Dock tre månader efter brevet, vilket är en månad längre än vad som anges i rutin. I övrigt visar stickprovet att det har skett en regelbunden kontakt med ungdomen avseende åtgärder och uppföljning.</p> <p>Kartläggning Uppfyller delvis kraven. Det finns inte en dokumenterad kartläggning med mål för åtgärder och tidplan för uppföljning/utvärdering. Det framgår dock vilka åtgärder kommunen ansvarar för samt vilket ansvar övrig aktör som Nässjö lärcenter har.</p> <p>Åtgärder Uppfyller delvis kraven. Det går inte att bedöma om åtgärden är i enlighet med mål för den eftersom det inte finns en dokumenterad kartläggning med målplanering. Det framgår dock vilka åtgärder som har genomförts, under vilken tidsperiod och avslutsorsak.</p> <p>Utvärdering Uppfyller inte kraven. Det sker ingen dokumenterad utvärdering av åtgärder.</p>
4	<p>Kontakt Kontakt har skett i enlighet med rutin. Av stickprovet framgår att det skett en regelbunden kontakt med ungdomen avseende åtgärder och uppföljning.</p>

	<p>Kartläggning Uppfyller delvis kraven. Det finns inte en dokumenterad kartläggning med mål för åtgärder och tidplan för uppföljning/utvärdering. Det framgår dock vilka åtgärder som kommunen respektive ungdomen ansvarar för.</p> <p>Åtgärder Uppfyller delvis kraven. Det går inte att bedöma om åtgärden är i enlighet med mål eftersom det inte finns en dokumenterad kartläggning med målplanering. Av stickprovet framgår att det vidtagits åtgärder. Det framgår inte när åtgärder avslutats eller avslutsorsak. I ett fall är åtgärden beskriven som annan orsak och det saknas beskrivning av vad åtgärden innebär.</p> <p>Utvärdering Uppfyller inte kraven. Det sker ingen dokumenterad utvärdering av åtgärder.</p>
5	<p>Kontakt Kontakt har skett i enlighet med rutin. Av stickprovet framgår att det skett en regelbunden kontakt med ungdomen avseende åtgärder och uppföljning.</p> <p>Kartläggning Uppfyller inte kraven. Det finns inte en dokumenterad kartläggning med mål för åtgärder och tidplan för uppföljning/utvärdering. Det framgår inte heller vilka åtgärder som kommunen respektive ungdomen ansvarar för.</p> <p>Åtgärder Uppfyller delvis kraven. Det går inte att bedöma om åtgärden är i enlighet med mål för den eftersom det inte finns en dokumenterad kartläggning. Av stickprovet framgår att det vidtagits åtgärder. I ett av fallen saknas tidplan för åtgärden.</p> <p>Utvärdering Uppfyller inte kraven. Det sker ingen dokumenterad utvärdering av åtgärder.</p>
6	<p>Kontakt Uppfyller inte kraven. Saknas information om kontakt med ungdomen.</p> <p>Kartläggning Uppfyller inte kraven. Det finns inte en dokumenterad kartläggning med mål för åtgärder och tidplan för uppföljning/utvärdering.</p> <p>Åtgärder Uppfyller delvis kraven. Det går inte att bedöma om åtgärden är i enlighet med mål för den eftersom det inte finns en dokumenterad kartläggning med målplanering. Av stickprovet framgår att det genomförts åtgärder samt tidplan och orsak till avslut. För den senaste åtgärden framgår att individen har avregistrerats innan åtgärden är genomförd men det framgår inte varför. Nuvarande sysselsättning är okänd.</p> <p>Utvärdering Uppfyller inte kraven. Det sker ingen dokumenterad utvärdering av åtgärder.</p>
7	<p>Kontakt Kontakt har skett i enlighet med rutin. Av stickprovet framgår att det skett en regelbunden kontakt med ungdomen och vårdnadshavare samt praktikplats avseende åtgärder och uppföljning.</p> <p>Kartläggning Uppfyller delvis kraven. Det finns inte en dokumenterad kartläggning med mål för åtgärder och tidplan för uppföljning/utvärdering. Dock framgår det av stickprovet vad kommunen ansvarar för.</p> <p>Åtgärder Uppfyller delvis kraven. Det går inte att bedöma om åtgärden är i enlighet med mål för den eftersom det inte finns en dokumenterad kartläggning med målplanering. Av</p>

	<p>stickprovet framgår att det genomförts åtgärder. För en av åtgärder saknas datum för avslut och orsak.</p> <p>Utvärdering Uppfyller inte kraven. Det sker ingen dokumenterad utvärdering av åtgärder.</p>
8	<p>Kontakt Kontakt har skett i enlighet med rutin.</p> <p>Kartläggning Uppfyller delvis kraven. Det finns inte en dokumenterad kartläggning med mål för åtgärder och tidplan för uppföljning/utvärdering. Dock framgår det av stickprovet vad kommunen ansvarar för vad gäller åtgärder.</p> <p>Åtgärder Uppfyller delvis kraven. Det går inte att bedöma om åtgärden är i enlighet med mål för den eftersom det inte finns en dokumenterad kartläggning med målplanering. Av stickprovet framgår att det vidtagits åtgärder. Tidplan för åtgärder och avslutsorsak är dokumenterade.</p> <p>Utvärdering Uppfyller inte kraven. Det sker ingen dokumenterad utvärdering av åtgärder.</p>
9	<p>Kontakt Kontakt har skett i enlighet med rutin. Av stickprovet framgår att det har skett en regelbunden kontakt med ungdomen avseende åtgärder och uppföljning.</p> <p>Kartläggning Uppfyller inte kraven. Det finns inte en dokumenterad kartläggning med mål för åtgärder och tidplan för uppföljning/utvärdering. Det framgår inte vad kommunen eller ungdomen ansvarar för vad gäller åtgärder.</p> <p>Åtgärder Uppfyller delvis kraven. Det går inte att bedöma om åtgärden är i enlighet med mål för den eftersom det inte finns en dokumenterad kartläggning med målplanering. Av stickprovet framgår att det vidtagits åtgärder. För en av åtgärderna saknas tidplan.</p> <p>Utvärdering Uppfyller inte kraven. Det sker ingen dokumenterad utvärdering av åtgärder.</p>
10	<p>Kontakt Kontakten påbörjades med hembesök, vilket inte är i enlighet med rutinen. I övrigt visar stickprovet att det har skett en regelbunden kontakt med ungdomen avseende åtgärder och uppföljning.</p> <p>Kartläggning Uppfyller delvis kraven. Det finns inte en dokumenterad kartläggning med mål för åtgärder och tidplan för uppföljning/utvärdering. Dock framgår vad kommen och ungdomen ansvarar för vad gäller åtgärder.</p> <p>Åtgärder Uppfyller delvis kraven. Det går inte att bedöma om åtgärder är i enlighet med mål för den eftersom det inte finns en dokumenterad kartläggning med målplanering. Av stickprovet framgår att det vidtagits åtgärder. För en av de avslutade åtgärderna saknas tidplan och orsak till avslut.</p> <p>Utvärdering Uppfyller inte kraven. Det sker ingen dokumenterad utvärdering av åtgärder.</p>